Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 28 JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 10, 1996 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 10-го ЛЮТОГО 1996 р. Ч. 28. РІК CIII

Л. КУЧМА КРИТИКУЄ ПАРЛЯМЕНТ

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 6-го лютого, на вечірньому засіданні сесії Верховної Ради України президентський представник у парляменті Віктор Мусіяка оголосив звернення Президента Леоніда Кучми до депутатів.

У зверненні Президент визнав законодавче забезпечення економічних реформ „вкрай незадовільним" і наголосив на необхідності прискорення розгляду і прийняття нової конституції. За словами Президента, „значні прогалини в законодавстві може заповнити плідна, взаємоузгоджена праця виконавчої і законодавчої влади", але за станом на січень 1996 року із 62-ох законопроєктів, які забезпечували б виконання програми Уряду, ухвалено лише три. Відсутність законів змушує видавати укази, оскільки це, на думку Президента, „є меншим лихом, ніж відсутність правового регулювання взагалі". Л. Кучма закликав парлямент удосконалити координацію діяльности законодавчої і виконавчої влад, бо „час для з'ясування відносин між гілками влади вичерпано".

Голова Верховної Ради України Олександер Мороз, коментуючи звернення Президента до парляменту, зазначив, що депутати поділяють тривогу за зміст і хід реформ. Водночас голова парляменту висловив припущення, „що автори звернення, схоже, виходили із принципів розгортання протистояння між виконавчою і законодавчою владами" О. Мороз визнав, що Уряд дійсно вніс на розгляд Верховної Ради 62 законопроєкти, хоча передбачалося подання 111 законопроєктів, з них у січні-лютому — 82. На думку Мороза, „найкращою відповіддю на звернення Президента буде спільна праця, а не пошук крайніх".

Страйк у Донбасі продовжується

Донецьке (Р. Р.). — Тут 7-го лютого заступник голови ЦК профспілки працівників вугільної промисловости Віктор Турманов повідомив, що 73 шахти зовсім зупинили виробництво, інші 100 шахт працюють, але не відвантажують вугілля. Від початку страйку втрати з видобутку вугілля становлять 500,000 тонн.

За словами В. Турманова, борги шахтарям становлять 73 трильйони карбованців, а покищо гроші, які Уряд надсилає в рахунок погашення заборгованости, виплачуються робітникам шахт, які не страйкують. Тому на 8-го лютого в Донецькому відбудеться крайове шахтарське віче, на яке запрошено Президента України, прем'єр-міністра і голову Верховної Ради України.

Головний штаб страйку шахтарів прийняв звернення до засобів масової інформації та профспілок. У ньому зазначено, що хід страйку висвітлюється тенденційно і це перешкоджає працівникам інших галузей прийняти рішення щодо підтримки шахтарів.

Біля Домініканської Республіки упав „Боїнг"

Санто-Домінґо, Домініканська Республіка. — Поблизу Домініканської Республіки, 20 кілометрів від берега, впав у воду літак „Боїнг-757" домініканської летунської компанії „АЛАС". Його винайняла турецько-німецька туристична фірма „Оєгер турс" і він летів з Порто-Плято до Німеччини, з технічним при-земленням у Канаді.

Згідно з останніми даними, в „Боїнгу" летіло 176 пасажирів, 11 членів залоги — громадян Туреччини, і двоє стюардів-домініканців. Пізніше стало відомо, що цим летом також летіли два депутати польського сейму. Більшість пасажирів — це німці, котрі проводили свої вакації в Домініканській Республіці.

Відразу після катастрофи в район нещастя прибули кораблі та літаки берегової сторожі ЗСА і домініканської рятувальної служби. У висліді знайдено тіла 78 пасажирів. Експерти прийшли до висновку, що літак не вибухнув у повітрі, а цілий впав у воду через якесь технічне пошкодження. Висловлюються навіть припущення, що в літак влучила блискавка. Однак найбільш імовірною причиною трагедії були якісь несправності у двигунах, бо працівники летовища в Порто-Плято засвідчили, що через п'ять хвилин після злету командир „Боїнгу" спробував вернутися назад, але це йому вже не вдалося.

Новий президент перебирає владу в Гаїті

Порт О Пренс, Гаїті. — Новообраний демократичним способом у грудні 1995 року другий з черги президент Гаїті Рене Преваль офіційно перебрав владу. Будучи тим, що приходить на місце Жана-Бертрана Арістіда, має перед собою неабияке завдання. Мабуть правильно висловився один із присутніх дипломатів, що „Р. Преваль став спадкоємцем найважчого становища на цілому Американському континенті".

Незважаючи на те, що він має на цьому становищі заступити таку відому постать, як Жан-Бертран Арістід і вести країну ним визначеним шляхом, він також мусить закінчити розпочате своїм попередником діло демократизації країни, але вже без американської військової присутности в країні. Крім того він мусить вміло вико-ристовувати присутність миронносних військ Організації Об'єднаних Націй на території країни, щоб не зворохобити невдоволення населення.

Одначе з досі почутих слів нового Президента немає сумніву, що він дуже добре розуміє яким важким буде його нове завдання. Все ж таки він кількакратно підкреслив, що його найважливішим і завжди першим обов'язком буде припинення політичних жорстокостей та перебудування чи радше відновлення економіки країни. Аналітики уважають, що коли цей 53- річний відносно новий політик бодай частинно виконає свою обіцянку, то матиме можливість таки продовжити демократичний процес у своїй країні.

Сенат скасовує фермерську політику 30-их років

Вашінґтон. — У середу, 7-го лютого, Сенат голоса-ми 64 до 32 про анулював допоміжні програми, які запроваджено під час великої депресії 30-их років, коли фермерам держава платила, щоб вони не вирощували деяких сільсько-господарських культур. Їх вирішено замінити одностайними платностями, які мають протривати тільки наступних сім років.

Цей крок, найвідважніший коли ідеться про сільськогосподарські справи за останніх 60 років, також прининть більшість державного контролювання коли рішатимуть які породи вирощувати. Подібні пропозиції ще цього місяця будуть вирішуватися також і в Палаті Репрезентантів і всі зацікавлені цією справою не сумніваються, що там також це буде схвалено.

Секретар сільсько-господарського департаменту Ден Ґлікмен, підкреслив, що рішення Сенату є „кроком у правильному напрямі", але уважає, що Палата Репрезентантів повинна б цей законопроєкт уліпшити. Схвалення цього законопроєкту дало бажану перемогу сен. з Кензас Робертові Долові, провідникові сенатської більшости, та сен. Ричардові Луґарові, республіканцеві з Індіяни, напередодні передвиборчих кокусів в Айові.

Західні підприємці допоможуть Київській опері

Київ (Р. Р.). — В понеділок, 5-го лютого, генеральний директор Національної Опери України (НОУ) Анатолій Мокренко повідомив, що закордонні підприємці вирішили створити Товариство сприяння Національній Опері України.

Ініціатори передбачають, що це буде конкретна допомога: фінансування програм чи акцій. Сьогодні НОУ виглядає прекрасно після минулорічного ремонту, але вона не має достойного концертового рояля і придбати без допомоги не зможе, оскільки для цього необхідно десь роздобути 60,000 дол. Дуже старий також пульт освітлення. Отож на думку Мокренка, з'явилася надія, що Товариство сприяння НОУ зможе якось допомогти.

Пропозицію щодо створення Товариства сприяння НОУ подали американський підприємець, президент корпорації Карл Гейбл та президент американсько-української торгової корпорації Михайло Нудельман. Це сталося в кінці 1994 року, коли підприємці познайомилися з творчістю київської опери. Тоді вони прийшли до А. Мокренка і запропонували організувати виступи балетної групи у ЗСА на фестивалі „Сполето-95". Мокренко погодився і український балет в Америці мав великий успіх. Це дуже допомогло, бо держава зменшила фінансування НОУ на 52 відсотки.

Цього року Товариство сприяння Національній Опері України має намір запросити для участи у цій допомоговій акції підприємців інших країн.

Важкі часи сьогодні переживає й будинок Київської фільгармонії, споруджений у 1882 році архітектом В. Ніколаєвим. Доля київської опери і фільгармонії дуже схожа, бо обидві будівлі побудовані давно і на нетривких ґрунтах. Отож ремонт починався із закріплення ґрунтів і фундаментів рідким склом, палями тощо.

Труднощі реконструкції полягають у тому, щоб зберегти унікальний акустичний ефект концертової залі, яка вважається одною з найліпших в Европі. Цей будинок давно привертав до себе увагу і не лише імпозантністю, але й дивовижними акустичними якостями. Та на початку XIX сто-

(Закінчення на стор. 4)

СПЕЦІЯЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ В ДАВОСІ ПРИСВЯЧЕНО УКРАЇНІ

Київ (Р. Р.). — Сюди 5-го лютого повернувся прем'єр-міністер України Євген Марчук, який на чолі української урядової делеґації взяв участь у праці світового економічного форуму, що відбувся 1-4-го лютого у швайцарському місті Давосі.

На форумі обговорено глобальні проблеми сучасного розвитку світової економіки, наслідків міжнародної міґрації, прав людини, проблеми міжнародної торгової конкуренції. Українську делеґацію найбільше цікавило питання розвитку співробітництва країн Центральної і Східньої Европи з Европейським союзом.

У п'ятницю, 2-го лютого, на форумі відбулося спеціяльне засідання, присвячене Україні. Участь взяли представники ділових кіл різних країн. На засіданні виступив Є. Марчук, який розповів про основні напрямки програми Уряду України, про прийняті останнім часом законодавчі акти, спрямовані на регулювання підприємницької діяльности, захист закордонних інвестицій, розвиток зовнішньоекономічних зв'язків.

За словами Є. Марчука, збільшенню західніх інвестицій в економіку України сприяє демократизація суспільства і стабільність у державі, де люди хочуть бачити Україну нормальною ринковою державою. Щодо переговорів у Міжнародному валютному фонді, Марчук відзначив наявність розбіжностей поглядів українського керівництва з МВФ в оцінці економічної ситуації в Україні. Проте, запевнив Марчук, Україна вирівняла зовнішні несплачені борги і приведе дефіцит державного бюджету до необхідного рівня, тоді й міжнародні організації переконаються, що програма реформ виконується. Марчук також поінформував, що в Україні прискорюється приватизаційний процес за допомогою аукціонів, а для керівників підприємств створюються „дієві стимули" з метою збільшення темпів приватизації. Відзначивши наявність спротиву реформ з боку української бюрократії, Марчук підкреслив, що все ж „не вона представляє більшість народу".

Естонія обіцяє підтримку Україні в міжнародних організаціях

Київ (УНІАР). — Міністер закордонних справ Естонії Сийм Кіллас під час своєї візити 5-6-го лютого до України запевнив, що його держава далі підтримуватиме Україну на міжнародній арені. Український парлямент висловив вдяність Естонії за її становище і ратифікував угоду про вільну торгівлю між двома країнами

Естонія домагатиметься, щоб Европа визнала Україну як „могутню і велику державу — чинник світової політики", сказав естонський міністер.

На зустрічі 5-го лютого з першим заступником голови Верховної Ради Олександром Ткаченком С. Кіллас повідомив, що від травня Естонія буде головувати у Раді Европи, і пообіцяв всіляку підтримку Україні у цій міжнародній організації. О. Ткаченко передав С. Кілласу від імені парляменту подяку Естонії за її підтримку під час вступу України до РЕ.

Ще однією подякою Естонії стало прийняття українським парляментом 6-го лютого закону про ратифікацію угоди між Україною та Естонською Республікою про вільну торгівлю.

Ця угода була підписана від імені України 24-го травня 1995 року в Таллінні. Вона робить відкритішою співпрацю в сфері промислового і аграрного комплексу.

На підсумковій конференції 6-го лютого було повідомлено, що в ході візити обговорено також питання української меншини в Естонії. Міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко сказав: „Ми не сприймаємо концепції захисту російськомовного населення, нас хвилює доля українців". За словами Г. Удовенка, для забезпечення культурного життя українців за межами своєї держави уряд ухвалив програму „Українська діяспора — 2000 рік". Однак найбільше його відомство стурбоване долею українців не в Естонії, а в Росії.

В Україні

МАГАТЕ ОБСТЕЖУЄ ЛЯБОРАТОРІЮ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Інспекція МАГАТЕ прибула сюди для обстеження науково-дослідної лябораторії Севастопільського військово-морського інституту в селищі Голляндія. Перевіряється умови збереження і використання випробувального реактора ІП-200 та дотримання вимог використування об'єктів цього типу. Працівники лябораторії виконують замовлення Міністерства Енергетики України і проводять практичне навчання курсантів.

ЗНАЙШЛИ СЕБЕ В УМОВАХ РЕФОРМ І КРИЗИ

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ. — Директор славутського комбінату „Будфарфор" Микола Виростков отримав диплом і значок „Факел Бірмінґгема", які засвідчують належність їх власника до Світового клюбу ділових людей і підтверджують, що очолюваний ним колектив не розгубився під час економічної кризи. Половину санітарно-будівельної кераміки, виготовленої на комбінаті, експортується до Росії, Білорусі, Молдови, Литви, Латвії та Естонії. Це вже третє підприємство Хмельниччини, відзначене „Факелом Бірмінґгема", після хмельницької кондитерської фабрики та городецького верстатобудівного об'єднання.

ВІДБУДЕТЬСЯ ПРЕЗЕНТАЦІЯ ТАЛМУДУ РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ

КИЇВ. — Як інформує УНІАР, у Спілці Письменників України незабаром має відбутися презентація Талмуду, перекладеного на російську мову ізраїльським рабином Адином Евеном Ізраелем (Штайнзальцом). Цей переклад, на думку віцепрем'єр-міністра України з гуманітарних питань І. Кураса, „дуже корисна праця, але було б добре, щоб було й українське видання, бо мова іде про пам'ятки загальнолюдської культури". Приймаючи рабина з нагоди презентації Талмуду, І. Курас висловив сподівання, що візита А. Е. Ізраеля в Україну сприятиме пожвавленню двосторонньої співпраці в царині культури й наукових контактів, а також між релігійними громадами обох країн. Рабин сказав, що народження незалежної України надає дуже великі можливості „вдосконалювати все, що було добрoго, й виправляти те, що, можливо, не було добре".

ХОЧУТЬ РЕЗИҐНАЦІЇ ВР КРИМУ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Профспілки агропромислового комплексу на вічу 6-го лютого висловили недовір'я Верховній Раді Криму і вирішили від 1-го бе-резня почати збір підписів за її резиґ-націю. Вирішено також звернутися до Ради Федерації Профспілок Криму з пропозицією підтримати вимоги віча і надати допомогу в організації збору підписів. Учасники віча збираються звернутися також до Президента України і голови ВР України з проханням прийняти державну програму щодо поліпшення праці агропромислового комплексу.

ПРЕЗИДЕНТ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ СТАНОМ МИТНОЇ СЛУЖБИ

КИЇВ. — Встановлення повноцінної митної служби затягується, сказав Леонід Кучма на підсумковому за 1995 рік засіданні Державного митного комітету (ДМК). Власна митна система України лише створюється, законодавча система недосконала, немає єдиного митного кодексу. За наведеними на засіданні даними, минулого року почали діяти 19 нових митних постів, митниці забезпечують біля 62 відсотки надходжень до державного бюджету від зовнішньоекономічної діяльности. Голова ДМК Леонід Деркач сказав, що вдалося повернути значні державні фонди, що були незаконно переправлені за кордон; понад 400 підприємств позбавлено права на зовнішньоекономічну діяльність. Президент сказав, що „ця цифра є краплиною в морі".

О. МОРОЗ ЗА ІСНУВАННЯ РАД

КИЇВ. — На конференції Асоціяції районних рад міста голова Верховної Ради України Олександер Мороз висловився за обов'язкове збереження рад, як структури влади в Україні на всіх рівнях і підкреслив, що оборонятиме це під час ухвалення нової конституції. На думку голови парляменту, в Україні спостерігається намагання усунути представницьку владу замість того, щоб „робити сильними усі гілки влади".

А. ГАЛЬЧИНСЬКОГО ЗВІЛЬНЕНО

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма своїм указом звільнив з посту радника в питаннях макроекономіки Анатолія Гальчинського. Тепер він очолюватиме Асоціяцію фондового ринку, до якої входить близько 20 компаній, а також займатиметься науковою діяльністю. Крім того, А. Гальчинський співпрацюватиме з Українським центром економічних і політичних досліджень, очолюваним колишнім першим асистентом Президента України.

ДЕПУТАТИ ВІДВІДАЛИ ЧОРНОБИЛЬСЬКУ АЕС

КИЇВ. — Група депутатів Верховної Ради України у складі 40 осіб 5-го лютого відвідали Чорнобильську Атомну Електростанцію. Депутат Наталія Вітренко зазначила, що останнім часом посилилися політичні спекуляції навколо ЧАЕС: праві сили парляменту, під впливом Міжнародного валютного фонду, хочуть ухвалити рішення про передчасну зупинку станції. Це, на думку Н. Вітренко, зруйнує не лише атомну, а й усю електроенергетику України.

СЕЛЯНСЬКІ ДЕМОКРАТИ ЗАКЛИКАЮТЬ ВИХОДИТИ З КОЛГОСПІВ

РІВНЕ. — Тут відбулися Установчі збори Селянсько-Демократичної Партії України з участю 200 делеґатів — переважно фармерів. Головою партії став Микола Бельгус, голова Спілки фармерів области. Збори прийняли текст звернення до селян Рівненщини, у якому селянські демократи обіцяють підтримку тим, хто вийде із своїм земельним наділом з колективного господарства і стане землевласником.

В АМЕРИЦІ

УРЯДОВІ ЧИННИКИ СТВЕРДИЛИ, що Китай минулого року таємно продав Пакистанові потрібну технологію для виробництва ядерної зброї, а це є переступленням американських законів і може загрожувати Китаєві санкціями. Одначе президент Билл Клінтон кару гривною може переочити в ім'я вже й так напруженої ситуації між ЗСА та Китаєм. Цей крок Китаю є переступленням американського закону з 1994 року, який зобов'язує Президента припинити фінансування Американського експортно-імпортного банку країнам, які продають інформацію та технологію для виготовлення ядерної зброї.

ТОМУ КІЛЬКА ТИЖНІВ на полицях американського книжкового ринку появилася цікава розповідь „Передвиборчі кольори" (Праймері Кольорс) про передвиборчу президентську кампанію в 1992 році. Книжка в дуже короткому часі зайняла перше місце на листі найбільше почитних книжок, питання тільки в тому чи причиною для того є сам твір, чи той факт, що ніхто не знає хто криється під авторським підписом „Анонімний". Тому, що розповідь має дуже детальні факти про внутрішні ходи передвиборчої президентської кампанії, то існують різного роду підозріння хто міґби бути автором. Останньо цей запит поставлено в Ню Йорку старшому дорадникові Білого Дому Джорджові Стефанопулусові, який також заперечив, що це він криється під псевдонімом „Анонімний".

У СВІТІ

ВИСТУПАЮЧИ НА ЗАСІДАННІ асамблеї Світової жидівської організації, А. Б. Ієгошуа, тепер найпопулярніший ізраїльський письменник, здивував присутніх такою заявою на адресу світового жидівства: „Ви нам більше не потрібні. Ми обійдемося без ваших грошей і без вашої політичної підтримки. Подивіться на Ізраїль — і ви побачите квітучу державу. Збирати гроші на її потреби — це злочин". А. Б. Ієгошуа порадив припинити „безплідну полеміку про те, хто є жидом". На його думку, ним є той, хто себе ним вважає, однак „цілком інша справа, хто є ізраїльтянином, бо хоч кожен жид має право мешкати в Ізраїлі, надання громадянства слід пов'язати з певними умовами, передусім зі знанням івриту". А. Б. Ієгошуа закликав жидівську діяспору фінансувати вчителів івриту в різних країнах.

В ІНТЕРВ'Ю для ливанської газети „Лє Рев'ю ду Либван" голова вищого органу самоуправління палестинської автономії Ясір Арафат запевнив, що „врешті-решт повноцінна палестинська держава зі столицею в Єрусалимі виникне незалежно від того, як до цього питання ставиться Ізраїль". Разом з тим Я. Ар афат визнав, що „хоч палестинці не залежать від Ізраїля, все ж маємо перед ним певні зобов'язання". Палестинський лідер повідомив, щоі спільна Ізраїльсько-єгипетсько-йорданська-палестинська комісія вивчає можливість повернення на батьківщину 900,000 втікачів, які живуть за межами Палестини від часу Шестиденної війни 1967 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Росія хоче поєднати Европу та Азію

Прийняття Росії до Ради Европи викликало різноманітну реакцію і в Росії, і в Европі. Російські правозахисні організації назвали цю подію глузуванням з правозахисних ідеалів з боку Ради Европи, яка покликана сприяти розвиткові демократії та дотриманню прав людини.

Як зауважує Франс-Прес, після прийняття до Ради Европи Росія не обов'язково почне реагувати на зауваження щодо смертної кари чи подій у Чечні, висловлені перед прийняттям її до цієї впливової европейської організації. Навіть міністер внутрішніх справ Росії Михайло Доронін зазначив, що Росія навряд чи відмовиться від застосування смертної кари, бо, за його словами, такого застосування вимагає „дві третини населення". Сумнівним виглядає в Росії запровадження альтернативної військової служби чи поліпшення умов утримання засуджених у в'язницях. Щоправда, президент Росії Боріс Єльцин 27-го січня запевнив европейську спільноту, що попри численні труднощі, Росія виконає усі зобов'язання, які взяла на себе, вступаючи до Ради Европи.

Якось так сталося, що ніхто не пов'язує цього з передвиборчою кампанією Б. Єльцина і лишається поза увагою той факт, що російська делеґація була представлена у Страсбурзі переможцями виборів до Державної думи — лідером комуністів Ґеннадієм Зюґановим та керівником ліберал-демократів Владіміром Жириновським. Виявилося, що вони перемогли не лише в Росії, але у Раді Европи, оскільки учасники сесії Парляментарної асамблеї РЕ 25-го січня не прислухалися до протестів Литви, Латвії, Естонії, до неоднозначної думки української делеґації й 164 голосами проголосували за прийняття Росії до Ради Европи; проти голосувало лише 35 делеґованих депутатів.

Переважав арґумент про небажання Европи відсторонюватися від дальшого стимулювання демократичних змін у Росії. І знову ж таки чомусь ніхто не згадував, що Росія ніколи не виконувала підписаних нею зобов'язань, хоч її прагнення стати повновладним господарем Европи і Азії сумнівів не викликають. Доказом цього є не лише чеченська війна, але неприховане відродження мілітаризму та нового колоніялізму в СНД, прагнення створити евроазійський союз під еґідою Росії тощо.

Проте Парляментарна асамблея Ради Европи враховувала і економічний фактор. Поперше, у Росії є величезні резерви сировини, подруге, европейські країни вже вклали великі капітали в російську економіку і втрачати їх вони не хочуть.

Як відомо, представники лівих сил в українській делеґації підтримали вступ Росії до Ради Европи, вважаючи, що це сприятиме стабільності в Европі, а представники правоцентристських сил, як і делеґації балтійських країн, вимагали, щоб Росія спочатку припинила порушувати права людини і права нації. Голова УРП Богдан Ярошинський прокоментував це так: „Европа зареаґувала на силовий тиск Росії. Враховуючи ментальність російського суспільства і страх Европи перед російською зброєю, іншого результату не можна було очікувати".

Безперечно, Україна зацікавлена в демократичній і стабільній Росії, але чи справді Европейський союз зможе приспішити демократичні процеси на російських просторах, чи, може, навпаки, Росія втягне Европу у свої політичні авантюри, покаже час.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Микола Руденко

У МОСКВІ ХОЛОДНО

II

Тепер розгляньмо ще раз проблему закладників. Вони були потрібні Радуєву, аби потім обміняти їх на поранених бойовиків, що залишалися в лікарні. Це поперше. А подруге, заручники мали забезпечити повернення загону в Чечню. За уявленнями чеченців, росіяни не стрілятимуть по своїх, отож врятуються й бойовики. Але це були наївні уявлення — Москва наказала знищити загін Радуєва будь-якою ціною, навіть ціною загибелі заручників.

Пропустивши радуєвців у Первомайське, три споріднені відомства Росії (війська міністерства внутрішніх справ, сили державної безпеки й реґулярні війська) оточили це селище трьома панцерними колами, через які не пролізе й миша. Тут була зосереджена вся військова техніка, яка тільки існує в Росії — танки, бронетранспортери, всі види артилерії, навіть авіяція. Як потім визнали самі генерали, кількість солдатів і офіцерів перевершувала дві тисячі. І це проти загону, що після бою в Кизлярі налічував близько 300 бойовиків. Та й озброєння їхнє було таким, яке під силу солдатові на марші — автомати, ґранатомети, ручні кулемети. Ні артилерії, ні танків, ні тим більше авіяції.

На телебаченні виступив сам президент Росії. Він пояснив мету бою, до якого так надлишково підготувалася Москва: метою буцімто було не щось інше, а визволення заручників. Президент наголошував, що життя кожного російського громадянина — то найвища святиня для держави, яку він очолює. Говорив президент і про те, що на цей раз російські силові міністерства підготувалися якнайліпше — в їхньому розпорядженні є 30 досвідчених снайперів. Отже знають у Кремлі, як визволяти заручників — точним снайперським вогнем! Про інші види зброї президент промовчав, хоч він знав, що туди підтягнуті навіть ракети типу „Град", котрі на бойовиську не залишають нічого, окрім випаленої пустелі. Президент запевнив, що для визволення заручників доволі одного дня.

Але чеченці так майстерно врилися в землю, що їх не могли дістати ні кулі, ні стрільна. А коли росіяни йшли на штурм, бойовики успішно косили їх із кулеметів та автоматів. Заручники були розведені по дворах і під наглядом дев'ятьох муджагедів, що прийшли з Афганістану, рили для себе шанці. Серед заручників було кілька десятків омонівців, котрі також мали непоганий вишкіл. Отож коли повітряна розвідка доповіла, що серед чеченців майже немає втрат, російське командування оголосило: радуєвці розстріляли всіх заложників, тому про їхнє врятування вже не йдеться. І тоді по команді з Москви запрацювали не лише всі гармати, а навіть ракети „Град". І навіть полетіли бомби з повітря. У Москві були певні: не виживуть ні чеченські бойовики, ні заручники — отож не можна буде встановити, хто їх знищив. Тим часом Салман Радуєв раз-по-раз звертався радіом до російського командування: „Дайте коридор для заручників — ми їх відпускаємо". Коли ж і це не допомогло, через чеченське радіо почали звертатися самі заручники: „Браття, не вбивайте нас! Ми ще живі. Відпустіть нас додому". Але російське командування вдавало, що не чує розпачливих благань своїх співвітчизників. Якщо Москва сказала, що всі вони вже розстріляні Радуєвим, то так тому й бути. Давно ж бо відомо: Москва сльозам не вірить. І коли частина заручників, піднявши білий прапор, вирушила до своїх братів-співвітчизників, брати не припинили вогню: мертві не повинні вертатися до живих. У російських військах з'явилося брехливе гасло: „Вижили тільки ті, що стали посібниками Радуєва". Боже правий, як це нам знайомо! Єльцин повертає сталінщину.

Я покищо не готовий подати точні цифри, скільки заручників і бойовиків, прорвавши смертельне кільце, вийшло з оточення, переправилося через Терек і піднялося в гори. Їм допомогла це зробити послана чеченським штабом підмога — 400 бойовиків, що вдарили ззовні. Тут уже й справді заручники та бойовики змушені були діяти разом — вони рятували своє життя. Підсумувати можна так: більшість бойовиків на чолі з Радуєвим і переважна більшість закладників таки ж врятувалися.

Гірко було слухати пояснення Єльцина, який очевидну поразку називав перемогою — усі телеглядачі це добре розуміли. Їм було соромно і за Росію, й за президента, і особливо за армію. Єльцин вдався навіть до брехні: мовляв, дудаєвці іще раніше спорудили в Первомайському потужну систему дотів — і через те довелося витратити повних чотири доби, щоб їх звідти вибити. Це була така нісенітна брехня, що навіть малописьменні обивателі їй не повірили. А невдовзі генералам довелося її спростувати: в Первомайському немає навіть підвалів, бо там дуже високо стоять ґрунтові води.

Ніщо так болісно не вражає самолюбство нації, як усвідомлення незаперечного факту, що її уславлена колись армія виявилася абсолютно небоєздатною. І це вже не вперше — був Афганістан. По всій Росії покотилося невдоволення президентом і його бездарними генералами. Росіяни кажуть: такої ганьби, як битва в Первомайському, Росія ще не знала. Авторитет президента Єльцина не лише не піднявся, як він того прагнув, а навпаки — впав до нуля. Від Балтики до Владивостоку покотилися антивоєнні заклики: „Досить проливати кров наших синів! Єльцин, кінчай війну! Виведи війська із Чечні, хай вона буде незалежна!" Нижньоновгородський губернатор Борис Ємцов 29 січня поклав на стіл Єльцинові мільйон підписів — його губернія вимагає припинити війну й вивести російські війська із Чечні. Хабаровська обласна Дума прийняла таке ж саме рішення й послала його Єльцинові. Єгор Ґайдар очолив збирання підписів по всій Росії під вимогою вивести війська із Чечні й дати їй жаданий спокій. Конґрес солдатських матерів закликає росіян не давати синів у чеченську бійню. Сьогодні цей Материнський Конґрес висунуто на здобуття Нобелівської премії миру. Це гідна підтримка російських антивоєнних сил.

Важко уявити, щоб Єльцин після такої всенародної поразки міг бути вдруге обраний президентом Росії. А ще важче уявити, хто інший може бути обраний на його місце — Зюґанов, Жириновський, Лебідь? Жоден із них не є задовільною альтернативою. Холодно сьогодні в Москві, вельми холодно по всій Росії!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про потребу розрахунку

Чомусь тепер часто думаю про вину і кару та про те, як колись кожному з нас прийдеться стати перед Найвищим Суддею і звітувати докладнісінько про всі свої добрі та погані діла. І тоді напевно не уникне ніщо бистрого всевидющого ока Всевишнього.

Але якось уникають думки про таку можливість люди, а передусім забувають, що і тут на землі треба розраховуватися, не так може з усіх своїх вчинків, але напевно із не своїх грошей, які дані для загального громадського вжитку. Найбільше відчуваємо це від часу „визволення" України і посильної грошової помочі, яка плине постійним струмочком із діяспори в Україну.

За малими вийнятками (а такі, однак, бувають) усі новостворені громадські організації, фонди та комітети збирають пильно датки на одну чи другу дуже добру ціль, а діяспорці дають щедро, однак не знають, чи зібрані гроші, а тепер часто також куплене тут приладдя, починаючи від авт, а кінчаючи на комп'ютерах, попадають до тих рук, для яких були призначені, бо якось обдаровані не дуже охоче та вичерпно подають до загального відома, куди та як розділено дари та як використано гроші.

Саме коли пишу ці рядки, на сторінках „Свободи" появилася вістка про інтерв'ю, яке дав пресі Г. Омельченко, в якому чорне на білому стоїть, що в. о. прем'єр-міністра України і донині член Верховної Ради Юхим Звягільський наніс шкоду в грошах (читай: сховав до своєї кишені) десь на суму 25 млн. дол., а тепер хотів преспокійно зложити до швайцарського банку, можна сказати, астрономічну суму 300 млн. дол.

Але не потребуємо так „високо" сягати, бо дуже а дуже часто зачуваємо тепер, що гроші, зібрані тут на потреби Україні, опиняються у приватних кишенях, а не є використані на цілі, на які були задекляровані. Останніми днями мала я нагоду говорити з одним із наших відомих підприємців діяспори, який досі дуже щедрою рукою жертвував на різні поважні цілі в Україні, або і тут для України, починаючи від виряду для спортовців, а кінчаючи на допомозі в реконструкції будинків для репрезентації. „Не дам вже ані цента на ніяку збірку на Україну! Буду помагати лише безпосередньо сиротам, але нікому більше!" В його словах була відчутна гіркота і це зрозуміло, а такі думки, як його, чується тепер, на жаль, щораз частіше.

Напевно було б інакше ставлення до цієї проблеми, якщо б ми читали публіковані звіти про розподіл тих датків на різні цілі в Україні, якщо б ми берегли розписки осіб, які отримали ті чи інші фонди чи обладнання. Коли б ми бачили загально доступно подані звіти, де стояло б точно щодо цента: зібрано стільки, дали на ту ціль стільки, видано на..., а залишилося до розрахунку стільки а стільки, тоді було б все ясно і ніхто не мав би найменшої змоги і права підозрівати, що частина датків опинилася у приватних кишенях. При такому бракові звітів і розрахунків щораз більше насувається сумнівів про доцільність усіх збірок, а постійним недовір'ям ми робимо кривду тим, яким за кару і спокуту чужих гріхів відмовляють в допомозі у таких випадках, коли ця допомога дуже конечна. Спробуйте тоді довести, що кара паде не за тою адресою, чи „що то швець згрішив, а кравця повісили". Милосердя не повинно як Теміда мати зав'язані очі, бо це не караючий меч, а добре діло.

Настав час, щоби усі самаритянські вчинки були фіксовані, розлічені та ішли тільки туди і на те, що вимагало справжнього співчуття і давало дійсні наслідки допомоги. Може треба нам вписати собі на скрижалях доброчинности стару, а тепер трохи забуту, за півсторіччя, максиму: „Любімося як брати, але рахуймося як......?

О-КА

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Богдан Марків

„МУЗИКА В ІНСТИТУТІ"

В суботу, 20-го січня, в Українському Інституті Америки відбувся черговий концерт серії „Музика в Інституті". Концерти тієї серії звичайно притягають численних любителів музики, а в цю суботу в переповненій залі було також багато представників громадських установ, мистців — немов відбувся з'їзд професійних музиків і композиторів. Це — похвальне явище.

Концерт почався фортепіяновим Квартетом Ес-дур K. 493 Моцарта. Твір, написаний в 1786 році, має завершену музичну форму, в якій смичкові інструменти як група, протиставлені фортепіяну. Фортепіяно, подібно як Моцартові концерти, які він писав для власного виконання, має дуже віртуозну партію.

Виконавцями того Квартету були Микола Сук — фортепіяно, Олег Криса — скрипка, Тобі Гоффман — альт і Сурен Баґратуні — чельо. Музика Квартету, крім лірично експресивних тем, має радше бадьорий настрій, який артисти вміло передали, уживаючи їхню перлисту артикуляцію, співучий тон та вражаючі динамічні контрасти.

В другій точці програми зайшла щаслива зміна — замість Другого поставлено Перше Тріо, Опус 7, Бориса Лятошинського. Можна припускати, що цей твір був введений з думкою відсвяткувати ювілей прапрем'єри, яка відбулася в залі Київської Консерваторії 20-го січня 1923 року. Цей твір вже віддзеркалює індивідуальний стиль автора. У нашому виконанні брали участь Сук, Криса і Наталія Хома, чельо. Виглядало, що артисти були захоплені відтворенням музичного тексту. Вони втримали між собою досконалий балянс, а емоційна гра з поступовим динамічним зростанням розкрила вбудований в творі драматизм. Публіка одухотворено сприйняла Тріо Лятошинського.

Після перерви прийшов дует скрипки і челя (Криса — Баґратуні) Богуслава Мартіну. Як композитор, Мартіну є спадкоємцем і духовим наслідником композиторів чеського національного стилю (Двожак, Яначек, Сук). В його музиці багато динамізму, а в скрипковочельовому дуеті проходить складний діялог, не раз у високо піднесеному тоні. У наших виконавців це пройшло плавно і з природною легкістю.

На кінець звучав Фортепіяновий Квартет ч. 1 ц-моль Оп. 15 Ґабрієля Форе (1845-1924). Музика Форе переходила різні стилістичні видозміни, але по суті вона насичена романтизмом широкого подиху. В його камерній музиці партія фортепіяна завжди грає проміненту ролю. Суверенне прочитання Квартету розкрило пластичність мелодики, багатство гармонічної мови і тонкого поетичного смаку композитора. У виконанні цього твору брали участь Тетяна Чекіна, фортепіяно, а в смичкових інструментах — Криса, Гоффман і Хома.

Володимир Жила

„Таких, як він, Господь посилає народам як окремий дар"

II

Є.-Ю. Пеленський залишив нам чимало цікавих і цінних літературознавчих праць. У них він проявив універсальне зацікавлення всіма проявами та здобутками людського духа. До речі, це зацікавлення, як стверджує Ірина Пеленська-Пасіка, йшло в парі з його універсальною освітою. Він був одним з енциклопедистів свого покоління. Кажуть, що коли б зібрати всі його літературознавчі праці, то вийшла б історія української літератури. На увагу заслуговує його цінна теза про пересунення початків української поетичної творчости з IX на VI століття.

У книзі є також цінна стаття про архів Є.-Ю. Пеленського. Велике щастя, що большевики не знищили його, а поклали у спецфонд, де він пролежав понад сорок років. Тільки у 1992 році архів передано до відділу рукописів Львівської наукової бібліотеки для загального користування. Його, до речі, ще раз опрацьовано, складено каталог, а на картках та папках подано не тільки інформацію про документи, але й коротку характеристику його.

Є.-Ю. Пеленський, як відомо, був не тільки ініціятором заснування НТШ в Австралії (28 серпня 1950), але і його першим головою. Стаття про заснування НТШ в Австралії дещо поверхова, як признається її автор.

Бібліографія друкованих праць Є.-Ю. Пеленського, як пише Мирослав Мороз, є спробою зібрати відомості про публікації спадщини вченого, друковані протягом 1924–1956 рр. і посмертно, а також і важливіші оцінки його наукової, публіцистичної та громадської діяльности. При опрацюванні бібліографічного покажчика М. Мороз поклав за основу „Бібліографію праць Є.-Ю. Пеленського", яку склав і видав сам автор у 1949 році. Кожна інформація цієї бібліографії перевірялась на основі фондів Львівської наукової бібліотеки імени В. Стефаника НАН України. Крім того, посторінково переглянуто ряд періодичних видань другої половини 20–30-их років, що дозволило виявити кілька публікацій незареєстрованих у названій вище бібліографії. Трудність при опрацюванні покажчика виявилася, коли необхідністю стала перевірка видань еміґраційного періоду.

Стаття „Замість переднього слова до книжки" була написана у другій половині 70-их років, коли у середовищі приятелів Є.-Ю. Пеленського зародилася думка вшанувати його пам'ять виданням нарису. Стаття написана дуже тепло. Автор Анатоль Курдидик називає Пеленського „рідкісно всебічною, справді обдарованою найвищою кількістю талантів Людиною та одним з великих каменярів у будівництві української науки і культури".

Дуже тепло й наскрізь образно змалювала свого брата Євгена сестра Станіслава Пеленська-Береза. Вона високої думки про нього, його доброту, винахідливість, багату фантазію, гумор і дотеп. Він, пише Станіслава, умів легко видумувати комічні ситуації, а наді все знав більше, як інші та вмів усіх зацікавити. Вона, до речі, дуже вдячна йому, що він врятував їй життя, коли в липні 1939 року вона лежала в безнадійному стані в наслідок зараження крови після родів.

У своїх спогадах вона зробила велику честь своїй родині характеристикою батька й Євгена. Вона пише: „Євген любив усією душею все українське. Свій патріотизм виніс із рідної хати. Наш батько, сам український патріот, прищеплював нам цю любов на кожному кроці. Посилав нас до українських приватних шкіл... Євген носив у серці патріотизм і ширив його на все довкілля".

Книжка має іменний та предметний покажчики. Видана культурно, без друкарських огріхів. Неґативною стороною її є хіба повторення, які знаходимо майже у кожній статті. Прибравши ці повторення, книжка стилістично виглядала б набагато краще. Але виходить, що редактори свідомо залишили їх, добачаючи в тому велику пошану до Євгена-Юлія Пеленського з боку його приятелів-авторів окремих статтей. Підсумовуючи, треба сказати, що це дуже цінне видання, бо в ньому чітко бачимо, що українська громада запізно усвідомила собі, ким був Євген-Юлій Пеленський та яку втрату вона понесла з його передчасною смертю (помер, не закінчивши 49-го року життя). Співробітник Євгена проф. Леонід Бачинський називає його приятелем, який для нього залишився ідеалом Людини праці, енерґії й витривалости. Науковець проф. Ярослав Рудницький говорить про прогалину в нашому науковому світі, яку ледве чи вдасться скоро заступити, уважаючи Євгена-Юлія Пеленського „піонером на полі так званої бібліографії вищого ступеня, бібліографії бібліографій і документації українського минулого". Близький приятель ученого Ярослав Падох вважає, що ми втратили дуже цінну людину й великого ученого. Євген-Юлій „був людиною широких горизонтів і необмежених зацікавлень, зокрема у світі культури й виховання: науковий дослідник, письменник, педагог, громадський, культурний і пластовий діяч, видавець і навіть друкар".

Нарис „Євген-Юлій Пеленський" — цікавий і наскрізь цінний, про нього можна було б писати чимало. Загалом він є відрадним явищем в нашій науці та безумовно сприятиме дальшому освоєнню і вивченню спадщини видатного вченого.

УККА і УАКР

запрошують українську громаду

ПРИЙНЯТИ УЧАСТЬ В БЕНКЕТІ

який влаштовує FREEDOM HOUSE на честь

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ЛЕОНІДА КУЧМИ

в Mayflower Hotel, Washington, DC

в середу, 21-го лютого 1996 року

6:30 вечора — прийняття

7:30 вечора — вечеря

Вступ: 100 дол. від особи.

Чеки виписувати на: Freedom House і надсилати до:

Freedom House Washington Office
1319 18th Street NW, 2nd Floor,
Washington, DC 20036-1802

Просимо зголошуватись на число:

(202) 296-5101
Attn. Mrs. Vicki Thomas

за додатковими інформаціями
телефонувати до бюр УККА і УАКР

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ в Америці

щиро дякує організаціям і особам за грошові пожертви на збереження архіву УСС і появи в Україні „Історії Січового Стрілецтва" д-ра Степана Ріпецького, яку спонзорувало і фінансувало ОБВУА. Історію видало НТШ у Львові.

СПИСОК ч. 8

500 дол. — ОУС „Самопоміч", Нюарк, Н.Дж.
По 100 дол. — К. Бабюк, Дмитро Бобеляк, УСВТ „Чорноморська Січ".
По 50 дол. — д-р Адріян Баранецький, ОУС „Самопоміч", Н.Й., Еврозина Мартинець в пам'ять свого покійного мужа Володимира Мартинця.
По 25 дол. — Ірена і Андрій Дзидзики і д-р Анна Політило.
По 20 дол. — Володимир Безсонів, Ігор Витвицький і А. Кобаса.
10 дол. — Володимир Шпирка.

Замість квітів на могилу бл. п. Мирослава Дереша.
По 50 дол. — Галина Дереш, д-р Любомир і Оксана Кузьмаки, Евфрозина, Софія і Марія Мартинці.
По 40 дол. — Володимир Сенежак, Евгенія і Володимир Шпирки.
По 10 дол. — Ростислав Галабурда, Кость Гречак, Іванна Кононів, І. Копей і Осип Труш.

Замість квітів на могилу бл. п. Михайла Стоцька.
По 25 дол. — Таїса Богданська, Марія і Осип Винарчук.
По 20 дол. — Кость Гречак, А. і С. Фединишин, А. і Е. Ковар і Осип Труш.
По 10 дол. — А. Білозор, Богдан Бортник, Ю. і М. Гнат, М. Зуб, І. Кочержук, Андрій Кшик і Володимир Шпирка.
5 дол. — Юрій Карач.

Збіркова акція продовжується. Чеки просимо виписувати на Archives Acc. No.6003. Пожертви просимо висилати до Кредитівки в Нюарку, Н. Дж. на адресу: Self Reliance (Newark) Federal Credit Union, 734 Sanford Ave. Newark, N.J. 07106.

За Головну Управу ОБВУА

Осип Труш	**Кость Гречак**	**Олександер Білевич**
Голова	Скарбник	Секретар

Інтерв'ю з редактором служби „Радіо-Україна"

Всім нам, хто слухає „Радіо-Україна" та особливо „Поштову скриньку", добре відоме ім'я радіожурналіста Олександра Дикого, знаного своїм щирим українським патріотизмом та національною принциповістю. У вересні минулого року, несподівано, він завітав до Австралії та відвідуючи тут наші громади, загостив і до наших „порогів", в Аделайду.

Фото зліва: Марійка Шумська, О. Дикий та С. Шумський.

Використавши тут його присутність, поставили йому кілька запитань і дізналися від гостя, що основною метою його подорожі до Австралії — познайомитися з життям, обставинами та духовістю, далеко закинених долею вітки українського народу — українськими поселенцями.

— Достойний гостю, ви свідомі того, що ваше ім'я є так близьке багатьом вашим слухачам, тим які впродовж багатьох років намагалися і намагаються, як ми кажемо „вловити" на своїх радіоприймачах пересилання „Радіо-Україна", почути новини та особливо почути вас у програмі „Поштова скринька". Дозвольте вас запитати: „Яке ваше загальне враження зі зустрічей з українцями по громадах? Чи відчули ви якесь розчарування?

— На щастя, я не відчув розчарувань, бо я зустрівся тут з добрими щирими та щедрими і гарними українцями, такими якими я їх уявляв. Я можливо, дещо інакше уявляв як зорганізовані тут українці в Австралії, але перебуваючи у Сіднеї, Мельборні і Аделайді, я побачив, що вони організовані добре, що є тут Союз Українських Організацій Австралії, що є інші, так би мовити структури, є багато художніх колективів, молодіжних, є радіомовлення, є видавництва, газети: „Вільна Думка" та Церква і життя". Хочу підкреслити, що до Всесвітньої служби „Радіо-Україна" чимало людей пише зі всіх міст Австралії, тому зустрічаючись особисто та з кореспонденційних спілкувань, я пізнав, що українці, виїхавши з рідної землі, багато років тому, увесь час думають про Україну, турбуються про неї як про свою рідну матір, і що вони добре організовані — мають одну спільну ідею, щоб незалежна Україна міцніла та розбудовувалася. Оця велика любов до рідного краю, гуртує тут українців.

— Чи на вашу думку, через своє довголітнє проживання поза рідним краєм, ми стали „відчуженцями"? Чи такими вважають нас пересічні наші земляки в Україні? Чи дійсно, ми стали для них чужими?

— Перебуваючи на теренах Австралії, я зробив висновок та підтвердив свою раніше створену думку, що ви тут в Австралії, а ми в Україні — є одна і неподільна родина. І не залежно від того, де під сучасну пору проживають українці — їхнє тяготіння завжди було і буде до України, до країни, де залишились рідні стежинки та до місць, де стояла батьківська хата. Що ж до того, як вважали в нас українців поза Україною, то з часом, коли Україна стала незалежною — змінилася думка. І так як попередньо, комуністична пропаґанда намагалася шельмувати всіх вас „зрадниками" і „ворогами народу", а до того і „буржуазними націоналістами", то тепер зрозумівши цю фальшиву пропаганду, народ наш ставиться до вас з родинною увагою і любов'ю, та бажає щоб наші земляки поверталися в Україну, бо вона є батьківщиною всіх нас, де б доля нас не закинула.

— Чи наша сучасна акція допомагати Україні є корисною та правильною?

— Звичайно, „підставити плече" чи „простягнути щедру руку" при якійсь біді чи негоді завжди корисно і потрібно. І в Україні здавна існувала так звана народна чи громадська „толока", коли люди з одного кутка села чи з одної вулиці збираються та будують одному з них хату або копають криницю чи творять якесь добре діло. І саме тепер, коли Україна є на піднесенні і я вважаю піде вгору найближчим часом, в що я свято вірю, то безумовно треба Україні допомагати, якщо ти є вірний і свідомий українець. Допомагати не тільки матеріяльно, але допомагати і морально. Моральна допомога — це величезна допомога, яку ми відчули з першого дня проголошення незалежности України. Тому, що завдяки акціям українців поза Україною, які були передовсім інформаційного характеру, наші перші кроки незалежности вже не були такими несподіваними для багатьох країн. І коли сьогодні Україна є вільною, ми відчуваємо повсякчасну турботу наших земляків поза Україною, які дають нам велику підтримку. Я вважаю, що ми всі разом збудуємо наш дім, якого святе ім'я — Україна.

— Чи можете нам сказати дещо про себе? Тому що до тепер ми знаємо вас лише як головного редактора Всесвітньої служби „Радіо-Україна", відданого Україні патріота та діяча. А ось про вас як приватну особу знаємо мало. Можете нам щось сказати?

— Дякую за, так би мовити „лепські" слова, які ви сказали щодо моєї відданости Україні, що я вважаю нормальним явищем. Пере-

(Закінчення на стор. 4)

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ ПІВНІЧНОГО Н. ДЖ.
(Приятелі Руху)

запрошують

українське громадянство Нюарку і околиці на

ДОПОВІДЬ

ВІТАЛІЯ КЕЙСА

професора Ратгерського університету

який тількищо повернувся з України, де на протязі півроку читав лекції з української літератури у Державному Педагогічному Інституті в Слов'янську (Донецька обл.). В доповіді будуть подані цікаві та об'єктивні спостереження.

ТЕМА ДОПОВІДІ:

„ДОНБАС — ЗАНЕДБАНИЙ ФРОНТ В БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ ІДЕНТИЧНІСТЬ"

Зустріч відбудеться:

в п'ятницю 16-го лютого 1996 р. о год. 7-ій веч.

в церковній залі УКЦеркви св. Івана Хрестителя при Сенфорд авеню, Нюарк, Н.Дж.

У СЕРЕДУ, 7-ГО ЛЮТОГО, в Де Мойн, Айова, Фил Ґремм, сенатор з Тексасу та один із кандидатів на номінацію Республіканської партії у президентських виборах 1996 року, підтвердив, що його програ в Луізіяні у користь Патрика Б'юкенена було для нього великим розчаруванням. Тому коли у наступному передвиборчому кокусі в Айові він не буде обраний одним із трьох передових кандидатів, то він зовсім припинить свою передвиборчу кампанію.

Ділимося сумною вісткою, що 18-го січня 1996 р. на 59-му році життя відійшов від нас наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

МАКСИМІЛІЯН Р. ЧЕРНИК

ПОХОРОННІ відправи відбулися 22-го і 23-го січня 1996 р. в церкві св. Архистратига Михаїла в Jenkintown. Pa. і в церкві Nativity of Our Lord, Warminster, Pa.

У смутку:

дружина	**— ПАТРИЦІЯ**
сини	**— МАРКІЯН з дружиною і дітьми**
	— АНДРІЙ
синова	**— БАРБАРА з дітьми**
пр. син	**— РИЧАРД з дружиною і дітьми**
пр. дочка	**— СУЗАН з мужем і дітьми**
брат	**— АЛЕКСАНДЕР з дружиною і дітьми**
сестра	**— ХРИСТИНА з мужем**

ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

Замість квітів на могилу просимо складати датки на УКРАЇНСЬКУ ФЕДЕРАЦІЮ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ — Ukrainian Federation of Greater Philadelphia, 700 Cedar Rd., Jenkintown, Pa. 19046.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА" в Ню Йорку
ділиться зі своїм членством та українською громадою скорботною вісткою, що 31-го січня 1996-го року відійшла у вічність, після важкої недуги, довголітня членкиня — солістка хору „Думка", член-основник жіночого та мішаного хорів, кількакратний член Управи хору „Думка", незаступима

бл. п.

СОФІЯ „ЗІНА"
РАКОВСЬКА

ПАНАХИДА відбулася у неділю, 4-го лютого 1996 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин у Юніон, Н.Дж.

ПОХОРОН відбувся у понеділок, 5-го лютого 1996 р. в україн ській католицькій церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н.Й.

Опечаленій родині складаємо глибокі співчуття.
Вічна їй пам'ять!

УПРАВА і ЧЛЕНИ ХОРУ „ДУМКА"

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ З ВЕЛИКОЮ ПРИЄМНІСТЮ ІНФОРМУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ ПРО ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ

ВЕРЕСЕНЬ — ГРУДЕНЬ 1995

Управа Фундації Українського Вільного Університету в Ню Йорку з приємністю проголошує черговий список жертводвців, фундаторів, меценатів, добродіїв і членів Фундації УВУ, висловлюючи щиру подяку за ваше розуміння потреби допомоги для одинокого українського університету поза межами Батьківщини.

УВУ сповнив велику ролю, як по першій так і по другій світовій війні, відкриваючи можливості для великого числа української молоді, набути вищу освіту і професію, даючи кваліфіковані кадри, які через 50 років ведуть громадську, культурну і політичну працю на всіх континентах. З повстанням Вільної України УВУ відгукнувся на нові потреби відкриваючи широко свої двері для тих, що бажають поширити своє знання правдивої української історії і культури на що не було змоги протягом десятиліть поневолення України.

Ще раз управа фундації УВУ просить приняти нашу щиру подяку в першу чергу за моральну підтримку для нас у нашій не легкій але корисній праці, як також і за ваші щедрі пожертв и без яких ми не могли б зреалізувати завдань, які ставить перед нами діяспора й Україна.

СПИСОК ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ

Зі спадку Пирського Михайла і Анастазії **50,772.04**;
зі спадку Івана Галавая 20,075.00 **(40,795.00)**;
Німець Павло 10,800.00 **(34,000. 00)**;
Веселий Ольга 10,000.00 **(10, 000.00)**;
Витвицька Прися 2,000.00 **(12,230.00)**;
Політило Анна 1,550.00 **(5,200.00)**.

По 1,000.00 дол. зложили:
Зі спадку Костюк Гелен, зі спадку Кушей Степана і Володимири, Придаткевич-Кухар Ганна **(1,300.00)**, Порайко Йосиф і Стефанія **(16,710.00)**, д-р Садлик Марія **(1,000.00)**, Укр. Фед. Кред. Коопр. „Самопоміч" в Ню Йорку **(10,050.00)**, Укр. Фед. Кред. Коопр. СУМА в Йонкерс 600.00 **(7,500.00)**, Укр. Фед. Кред. Коопр. „Самопоміч" в Кліфтон Н. Дж. 500.00 **(500.00)**, інж. Шпонтак Михайло і Віра 500.00 **(650.00)**, інж. Балабан Володимир і Галина 250.00 **(6,250.00)**, д-р Тимків Степан і Тамара 250.00 **(1,455.00)**.

По 200.00 дол. зложили:
мгр Баран Михайло і Михася **(4,005.00)**, інж. Балабан Остап і Урсуля (дорівнююча сума з Філіс Моріс), Білецький Микола і Софія **(3,900.00)**, д-р Фішер-Слиж Марія **(1,730.00)**, Злочовський Северин і Марія **(620.00)**, інж. Микуленко Юрій **(1,000.00)**, Яровенко Вадим і Марія **(2,357.00)**.

По 150.00 дол. зложили:
інж. Захарків Остап і Ірена **(44,250.00)**, д-р Прокопів Володи мир і Ольга **(915.00)**, проф. Стойко Володимир і Мирослава, Мартін Галина **110.00**.

По 100.00 дол. зложили:
Балабан Василь і Ольга **(1,100.00)**, Березовський Ярослав **(525.00)**, проф. Біланюк Олекса і Ляриса **(1,000.00)**, Галаган Борис **(1,200.00)**, д-р Галярник Ігор **(1,500.00)**, Ґурський Михайло **(1,175.00)**, Данилишин Мирослава **(850.00)**, Дзвіник Катерина, Дорош Роман, Дубик Ольга **(850.00)**, Дутко Михайло, Зборовський Володимир і Анна **(850.00)**, Каплистий Марія **(1,405.00)**, інж. Коцур Ігор і Любомира **(1,330.00)**, Макар Іван і Татіянна **(1,310.00)**, Поритко Оксана **(2,300.00)**, інж. Пришляк Ярос-лав **(800.00)**, д-р Рожанковський Ярослав і Софія **(1,235.00)**, д-р Сенькусь Мирослав **(915.00)**, Сливоцький Степан і Володимира **(550.00)**, Союз Українців Католиків Америки „Провидіння" **(1,150.00)**, Степанків Ярослав і Катерина **(660.00)**, Ткачук Ілля Роман, д-р Щимбала Богдан **(1,305.00)**, д-р Чубатий Володимир і Анна **(1,500.00)**, Шило Павло **(600.00)**, д-р Школьник Олександер, мгр Щудлюк Орест і Славія **(800.00)**, (пропущено в списку травень- серпень 95), мгр Щудлюк Орест і Славія **(900.00)**, Чапля Василь **75.00**.

По 50.00 дол. зложили:
д-р Богданів Віталій і Олександра **(690.00)**, Вертипорох Юлія **(1,000.00)**, Віятик Іван, Волос Андрій і Марія **(1,155.00)**, Гайдук Д. Г., Гнатишин Антін і Текля, д-р Грицак Петро і Рія **(700.00)**, Герун Іван, д-р Джуль Павло і Ірена **(1,975.00)**, Задояна Маріяна, мгр Залуський Володимир і мгр Наталія **(1,725.00)**, Катрій Амброзій, Кобилецький Стефанія, Козак Ярослав і Катерина, Кондрат Петро і Марія, Коновалов Володимир і Катерина, Косарчук Сергій і Ася, Кухта Роман і Ева **(11,971.00)**, Лаврівський Ірена, Масловський Мирон, д-р Мостович Леонід і Оксана **(1,075.00)**, Мотика Марко і Вікторія, Небеш Орест і Марія **(1,245.00)**, інж. Ненадкевич Микола і Діоніза **(640.00)**, Островська Мирослава, Пастернак Йосиф **(650.00)**, Петрів Андрій, проф. Пилишенко Володимир і Ірма **(700.00)**, Плешкевич Омелян і Емілія, Поритко Роман і Галина **(790.00)**, д-р Прокоп Мирослав і Люба **(1,255.00)**, д-р Прощик Володимир і Надія, Росьцішевський Іван і Юлія **(650.00)**, Франклін Сеніор, Токарчук Федір, Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива в Ню Йорку **(1,725.00)**, Шандрук Павло і Анастазія, Шипилявий Тарас і Юлія.

По 35.00 дол. зложили:
Андрусишин Микола і Ольга, Луцька Оксана **(6,800.00)**, Скробак Константин, Сулик Г.Ю.

По 30.00 дол. зложили:
Запухляк А. І., Запухляк І. О., Палій Яків.

По 25.00 дол. зложили:
Андрейців Василь і Марія, Барусевич Софія, Бен Константин і Тереса, Бобеляк Дмитро **(2,025.00)**, Бодель Микола, Боднаренко Павло і Евдокія, Боярський Володимир, Булавка Константин, інж. Вальчук Володимир і Катря, Вільчацький Семуел, Гайдук Дмитро і Галина, Гафткович Надія, Гурський Петро і Ольга, Ґелемей Теодор, Ґрипа Онуфрій і Юлія, Данилів Марія, Децкий Микола, Дзедзик Андрій і Ірена **(550.00)**, Древницький Теофіль і Дарія, Дуб Теодор, Дяків Іван, д-р Жарський Едвард і Дарія **(1,190,00)**, Завада Петро і Надія, Заплітний О. Я., Ільків Ольга, Кап Джін-Пієр і Бірута, д-р Качай Ярослав, Ковальський Володимир **(525.00)**, мгр Колінко Оксана **(1,320.00)**, Копистянські Ярослав і Марія, Котенко Володимир **(3,215.00)**, Кравець Михайло, Кузик Микола, Кузьма Галина, Левчик Микола, д-р Лизогуб Володимир, Ликтей Христина, д-р Макаревич Іван і Наталія **(1,075.00)**, Марків Орися, Марущак Василь **(835.00)**, Монастирський Юліян і Стефанія **(20,185.00)**, Мулькевич Марія **(565.00)**, д-р Ничай Степан і Ірена **(1,250.00)**, Огієнко Анатолій і Христина, Осташевський Михайло і Анна, д-р Очеретько Ярослав і Софія **(775.00)**, Паньків Софія, Пиптик Гелен, ред. Питляр Орест, Підстригач Леонід, Пилянський Теодор, Прибильський Михайло і Марія, Прокопенко Павло і Людмила, Псюк Йосиф і Анна, Рак Петро, д-р Ратич Олег і д-р Іванна **(2,025.00)**, Рибіцький Омелян і Лоня, Роббінс Антін і Олена, Сахарук Сергій і Ева, Сендзік Віра, Сидоренко Ярослав, Скірка Микола, Скіра Іван і Дарія, Сохор Марія, Стадник Стефан, Стебе - льський Лідія, Степаненко Галина, Стефанюк Ярослав і Ірена, Стефанюк Роман і Клавдія, Сявавко Мирослав і Олена, о. д-р Тилявський Іван, Тимочко Ярослав і Марія, проф. Чолик Богдан, Чорний Микола і Стефанія **(510.00)**, Шутер Русел і Таня, Яворський Мирослав і Йосифа, Янсич Анна, Яросевич Мирон і Дарія, Ясінський Лонгин.

По 20.00 дол. зложили:
Борис Ілля, Бурий Тарас і Софія, Васильків Йосиф і Марія, Вінич Віктор і Надія, Войтович Йосиф і Мона, Вомпель Осип і Анна **(790,00)**, Воробець Теодор і Анастазія, Гоменко Михайло і Францес, Горбачик Іван і Марія, Демянчук Григорій, Дуркалець Дмитро, Корінець Микола, Косач С., Костечко Петро, Кріслатий Семен, Лисак Богдан і Лідія, Макар Іван **(1,380.00)**, Марчук Лоуіс, Маслій Микола, Мельник Дмитро і Параскевія **(520.00)**, Мельник Дмитро, Михалевич Ніна, д-р Мичковський Мирослав і Анна **(695.00)**, Наум Василь і Стефанія, Остафійчук Михайло і Марія, Петраш І. М., мгр Рудик Марта, Садлик Михайло і Марія, Скоцько Евген, Сорочанюк Дмитро і Евдокія, Фостяк В.Б., Юречко Оль-га.

По 15.00 дол. зложили:
Басічинський Володимир і Ірена, Боднар Михайло, Бойко Мирон, Бойчук Петро і Христина, Бродин Богдан і Ольга, Брунтон Анатолій і Лідія, Варварів Олена, Варицький Микола, Галайда Степан і Лоуіс, Галізів Надія, д-р Ґимон Іванна, Ґерманський Андрій і Марія, інж. Ґоляш Стефан і інж. Надія, Данчевський Теодор і Ассунна, Демчук Стефанія, Дзюбінський Богдан і Анна, Добрянський Іван і Марія, Дусанівський Ярослав і Стефанія, Еглерс Гелен, Євсевський Юрій і Марія, Жмуркевич Ярослав і Стефанія, Іваницький Ілько, Калиневич Іларійон і Донна, Колтонюк Орест і Антоніна **(590.00)**, Круліковський Іван і Евгенія, Курилів Зенон, Кучер Іван, Линн Алекс і Гелен, Лисяк Олег і Марія, д-р Лоджінський Орест і Стефанія, Лоза Уляна, Максім Петро, Малахівський Іван і Марія, інж. Мельник Роман і Людмила, Нагірний Михайло і Марія, Небошивський Феодозій, Омецінський Зенон і Ісабеля, Ортинський Михайло і Аліся, д-р Павлівський Ярема і Валентина, Пеленичка Ірена, Петренко Ігор, Потопник Петро і Параскевія, Почтар Ярема і Елейна, Ракочій Теодор і Ольга, Ратич Любомир, Роче Андрій і Розалія, Сачик Григорій, Семущак Стефанія, Сосніцкий Самуел і Анна, Стадник Іван і Марія **(530.00)**, Стасів Микола і Анна, Стець Марія, д-р Стецьків Евген і Неля **(1,505.00)**, Тренза Михайло, Тустанівський Володимир, Федишин Теодор, Фіцик Володимир Черешня Іван, Чурма Марія, Шаруда Іван, Шашкевич Софія, Шийка Василь і Антоніна Ярко Микола, Ясейко Юрій і Магдалина, Яцух Тамара.

По 10 дол. зложили:
Анкар Стелля і Кароль, Бабадин Анна, Бард Петро і Вірджінія, Василик Берніс, Волошин Алекс, Воробій Василь і Марія, Ґомко Петро і Долорес, Ґреґор Василь і Лідія, Ґелецінська Олександра, Демянчук Богдан, Дитиняк Володимир, Джансон Юлія, Єйна Михайло, Єфремова Галина, Жовнір Іванна, Захарків Марія, д-р Ісаїв Юрій і Патриція, Казанівський Богдан і Олена, Козіцький Микола, Крінець Микола, Купіна Іван, Любоський Іван і Фреда, Мартинюк Олександер і Стефанія, Мартиняк Стефан, Мацілинський Константин, Мачай Іванна, Миколенко Микола і Кей, Одарченко Петро і Марія, Олійник Володимир і Стефанія, Палькон І, Підгірний Іван, Плешкевич Татіяна, Пріслой Іван і Муріел, Савків Михайло, Салдан Софія, Станіцкий Евстахій, Тиравський С.В., д-р Трач Роман і Надія, Юречко Михайло, Ясінський Василь, Ясновський Марта, Ярош Я., Яцковський Ярослав, Недозірні Віктор і Арета, Неприцький Борис.

Нижче 10.00 дол. зложило 6 осіб на суму 30.00 дол.

На видання двох книг „Акція Вісла" і „Масовий морд у Вінниці" зложили: (додаток до 2-ох попередніх оголошень на „Акцію Вісла" і „Вінниця"), Панкевич Порфірій і Тамара 100.00, Заяць Ісаслава 100.00 **(1,400.00)**, Филипович Евген і Ольга 50.00, Храпливий Ма-рія 25.00, Глух Роман і Валентина 25.00, Половчак Іван і Барбара 20.00.

ЗАКІНЧЕННЯ

Управа Фундації Українського Вільного Університету (УВУ), щиро дякує відданим жертводавцям, які щедро відзиваються на наші заклики. УВУ при вашій щедрій допомозі сповняв і буде сповняти наложені на нього завдання.

УВУ творив і творитиме вільну науку поза межами Батьківщини. Маючи за собою 75-літній досвід західньоевропейської педагогічної і наукової установи, УВУ став вікном України в західній світ, сповняючи важливу ролю в сучасному розвитку і закріпленні Молодої Української Держави.

Починаючи з осені 1995 р. і протягом 1996 року УВУ відзначує 75-ліття свого існування в різних місцевостях українського поселення. Управа Фундації УВУ запрошує шанувальників УВУ брати участь в ювілейних імпрезах та скласти даток на Ювілейний фонд УВУ

Фундація УВУ продовжує розбудову „Бібліотеки і архіву української діяспори" при університетах України. Центральна бібліотека „Діяспори" приміщена при Львівському Державному Університеті ім. Івана Франка у Львові. Бібліотека „Діяспора" була заснована головою Фундації УВУ проф. Петром Ґоєм в лютім 1992 року з нагоди конференції 70-ліття УВУ. Дотепер Фундація УВУ вислала 471 пачок книжок і журналів понад 46 тисяч одиниць. Всі книжки і журнали зложила українська патріотична громада в ЗСА.

Рівночасно управа Фундації УВУ заохочує авторів, видавництва та українську громаду висилати книжки, журнали в Україну на адресу львівського, також і інших університетів. Адреса:
Україна 290001, Львів, вул. Університетська 1, ЛУ-УВУ, кім. 349 „Бібліотека української діяспори", c/o декан Тарас Салига.

Фундація УВУ завдяки вашій щедрій допомозі профінансувала літній семестер УВУ в 1995 р., уділюючи 131 тисячу дол. на стипендії стажистів з України та інші програми УВУ, як також 10.- дол. на ювілейний фонд УВУ в листопаді 1995 р.

Однак усі наші почини і завдання не були б можливими до зреалізування без вашої щедрої допомоги, як моральної так і матеріяльної.

Управа Фундації УВУ вірить, що ви і в майбутньому будете співпрацювати з нами і що наші заклики знайдуть широкий відгук серед нашої патріотичної громади.

Ваша пожертва сьогодні на студії в УВУ — це не тільки успішна і прямо допомога Україні, але і найкращий національний „капіталовклад" у формуванні наукових та професійних кадрів для Батьківщини.

Доложім всіх зусиль, щоб ми всі вклали цеголку в цю важливу розбудову. Фінансове і моральне забезпечення Українського Вільного Університету дозволить йому продовжувати всеукраїнську місію в розбудові і закріпленні Самостійної Соборної Української Держави.

Всі наші щедрі пожертви і датки на Фундації УВУ, чи на різні фонди, як Постійні Стипендійні Фонди, Видавничі фонди, Ювілейний Фонд УВУ і інші, будуть додані до ваших попередніх пожертв, і ви можете відтягнути їх від податку.

Чеки просимо виписувати на UFU Foundation та висилати на адресу Фундації УВУ в Ню Йорку.

Office Address	**Mailing Address**
Ukrainian Free University Foundation, Inc.	Ukrainian Free University Foundation, Inc.
43 St. Marks Place	P.O. Box 1028 Cooper Union Station
New York, N.Y. 10003	New York, N.Y. 10276-1028

проф. ПЕТРО ҐОЙ — голова
інж. МИХАЙЛО ШПОНТАК — фінансовий

Організація АОЛПУ підтримує президента Клінтона

Почавши від грудня 1995 року Президент Билл Клінтон висилає американське військо до колишньої Юґославії зі завданням сприяти переведенню в життя мирного договору, який недавно випрацювано у Дейтоні, Огайо, і підписано у Парижі. ЗСА висилали своє військо в числі 20,000 вояків. Це є спільний проєкт НАТО, в якому бере участь 60,000 війська із 29 держав, включ-но з Україною, яка також вислала 400 вояків до Боснії. Американці, в ролі суперпотуги, грають головну ролю.

Тому, що чотирирічна війна між сербами, хорватами і боснійцями довела до ґеноциду — до масових вбивств, поранень, ґвалтів, і допровадила місцеве населення до страшної руїни і до загального спустошення прекрасної країни, НАТО і ЗСА були примушені інтервеніювати.

Справа мілітарної інтервенції Америки в країнах колишньої Юґославії домінувала у дискусіях у Вашінґтоні при кінці 1995 і на початку 1996 року. Контроверсія і дебати, які відбувалися між Білим Домом і обома палатами американського Конґресу, перетворилися в політичний футбол, а преса це роздмухувала. Контроверсія була викликана тим, що Конґрес ЗСА, який більшістю є республіканський, противорічить Президентові Клінтонові, демократові, де і коли може, навіть, як це доходить до абсурду. Наприклад, справа мілітарної інтервенції в Боснії була, по довгих суперечках і дискусіях, підтримана американським Конґресом, але гроші, потрібні на цю справу, Конґрес відмовився виділити і виплатити.

Організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) підтримує миротворчу інтервенцію Президента Билла Клінтона задля здійснення людських прав і задля врятування трьох нових незалежних держав від повної руїни. АОЛПУ вислала понад 100 листів з висловами підтримки Президента до ключових членів обох палат Конґресу, до членів Уряду і до лідерів обидвох політичних партії.

В листах сказано: „Встановлення миру між сербами, хорватами і боснійцями, хоч який би хиткий він не був, є кращою розв'язкою ситуації, як постійна кривава ґеноцидна війна, вбивства, насильства і повна руїна". І дальше: „Вмішання ЗСА є пов'язане із серйозним риском, але моральні і політичні імперативи наказують нам старатися розрядити цю бочку з порохом, бо це є в нашому інтересі і в інтересі наших европейських союзників". По великих трудностях, Конґрес ЗСА погодився виділити фонди на покриття миротворчої інтервенції у висоті 2.5—3.0 блн. дол.

В додатку до листів АОЛПУ також прилучилася до спільної заяви підтримки для Президента від Крайового координаційного етнічного комітету Демократичної партії, в якій сказано: „без участи Америки не було б мирної угоди і без Америки не було б надії на мир. Будучи 'етніками', ми розуміємо консеквенції неучасти і настанови 'моя хата скраю', та віримо, що участь Америки є в наших спільних інтересах. Ми просимо вас підтримати зобов'язання Президента у його спробах перевести мирну угоду в життя".

Як можна було сподіватися, реакція і деякі відповіді були позитивні, а деякі неґативні і йшли по політичній лінії.

Поїхавши особисто до Боснії, Президент Клінтон, який є головнокомандуючим американських військ, у своїй промові до війська сказав: „Ви захищаєте інтереси нашої нації і пильнуєте, щоби вогонь не загрожував серцю Европи і її стабільності".

Листа підтримки АОЛПУ, за підписом голови Божени Ольшанівської, вислано до Президента Клінтона.

Володимир Боднар

Інтерв'ю...

(Закінчення зі стор. 3)

буваючи на службі „Радіо-Україна" не лише я, але й ціла наша команда є достойними патріотами нашої України і наше головне завдання і наша ціль, це — побудова нашої незалежної держави, чого ми прагнемо і будемо завжди віддавати наші сили і будемо стояти на сторожі.

А щож до мене особисто, то я походжу з Чернігівщини, мені вже скоро буде полудень віку, але ще не має, маю дружину яка є вчителькою, живу я звичайно у Києві, маємо сина, який в сучасну пору є на п'ятому курсі Київського Університету ім. Тараса Шевченка і студіює журналістику та вже пробує сам писати і навіть вести передачі. Так що я думаю, зміна буде гідна, але ще до зміни далекувато. Працюючи для „Радіо-Україна" я ще довго хочу бути корисним для нашої вільної України.

— Хто оплачує „Радіо-Україна" та чи є можливості з часом вийти на потужнішу радіохвилю?

— Ви торкнулися дуже важливого питання про чутність наших радіопрограм. Я дуже спантеличений, що саме тут в Австралії не завжди добре чути наші радіопересилання. Тому що ми передаємо наші радіопрограми цілодобово, нас краще чути в Европі, Канаді і Америці. Мені дуже прикро, що не завжди добра чутність є в Австралії. Про це писали нам наші слухачі, але тепер я переконався сам. Звичай-но, наші передачі, я вважаю є за слабенькі і ми зверта-лися з тим питанням до ка-бінету міністрів, де нам співчувають і хочуть допомогти, тому що „Радіо-Україна" — це джерело і інформативної служби на увесь світ, але такої можливости в нашого уряду покищо не має з огляду на кошти. Але я вірю, що у майбутньому ми підсилимо наше радіомовлення, щоби було чути цілодобово в Австралії. Питаєте, хто фінансує „Радіо-Україна? Відповім, — що фінансує Уряд України, тому що це є урядова радіостанція. Одначе, не звертаючи уваги на це що ми є урядова радіостанція, в нас немає ніякої цензури і ми говоримо те, що на серці лягло та що нам серце підказує і ми нікого не боїмося, порушуємо всі питання навіть і гострі, критикуємо Уряд і дякуємо Богові, що в Україні з 1991 року скасована цензура. Нам вільно творити, бо наші руки незв'язані. Щераз повторюю, що окрім державотворення в нас немає ніяких турбот і нас підтримує Уряд і прези-дент Леонід Кучма.

В пору, коли Україна закріплюється як держава, ми знаємо, є й ті, які „тяготіють" до „матушки Расеї". Чи ви вважаєте що таке „тяготіння" буде набирати загрозливіших форм?

— Це „тяготіння" в Україні, в декого, на жаль є. Це в першу чергу, в соціялістів, комуністів, аграрників, а їх більшість у Верховній Раді, вони демонстративно виступають в парляменті російською мовою, і тим засвідчують своє „тяготіння" до Росії. Це не тільки в народних депутатів, але є воно і в звичайних людей. Хто його знає, але ця психоза має свій початок ще з-перед революційної доби, часів панування московських великодержавників. У нас треба перевести цілу революцію у свідомості наших людей. Люди наші засадничо є добрі, гостинні, працьовиті, але часом і дуже наївні, яких треба усвідомити, що ми українці можемо бути собою, мати свою державу та що сьогодні наша українська держава є повноправною державою Европи, з якою рахуються та її шанують. Що ж до Росії, то я вважаю, що вже немає поміж нами „старшого" і „молодшого" брата і ми повинні з ними мати добросусідські відносини, але не „закріплювати" з нею близький „союз". Ставши членом Ради Европи Україна повинна щораз то тісніше співпрацювати з Европою. Бути рівноправною і незалежною державою та будувати міцні зв'язки з країнами світу.

— Скажіть, яка ваша особиста загальна прогноза для нашої держави?

— Я іншої прогнози не відчуваю і не передчуваю, лише одну. Якби сьогодні не було Україні важко в ту економічну скруту, але Україна виживе, Україна вийде на чисті води і ясні зорі і Україна буде незалежною державою. І я вірю, що скоро про Україну заговорить світ, бо ми маємо для цього всі чинники: маємо надзвичайно родючу землю, багаті поклади підземних богатств та найголовніше — маємо добрих і працьовитих людей. Оці головні чинники виведуть Україну на висоти. Для України я не бачу іншого шляху. Повороту до збанкрутованого „союзу" не може бути, тому що ця справа не реальна, а також і не може бути створення якогось там мітичного „всеслав'янського союзу Росія—Україна—Білорусь". Я вважаю, що Україні всі ті „союзи" є непотрібні, і вона повинна як самостійна держава прямувати до кращого.

— Яка ваша особиста думка на подію під час похорону Патріярха України Володимира. Чи вся ота затія була інспірована промосковськими силами?

— Я дуже шкодую, що таке трапилось в Україні під час похорону Патріярха Руси-України Володимира Романюка. Це великий біль і велике горе для нашої України як молодої держави та для її престижу. Здається, що перший випадок в історії народів, щоб під час похоронної процесії так знущалися над митрополитами, епископами, священиками та звичайними мирянами, які були присутні на Софійському майдані в ці хвилини. Що ж мені сказати, про те хто інспірував це все, мені є дуже важко сказати.., але я не виключаю того, що ви сказали, що ця сумна подія була інспірована ворогами незалежної України, з ціллю затьмарити її добре ім'я. Президент Леонід Кучма в своєму інтерв'ю висловив невимовний жаль з приводу тієї події та закликав православні церкви в Україні, яких є аж три — об'єднатися в одну українську церкву, яка стала би основою для нашої держави у такий складний період її розбудови. Я особисто, дуже бажав би поєднання наших православних церков для кращого духового виховання нової людини в нашій державі.

— На закінчення, можете нам сказати про свої загальні враження з Австралії як країни. Чи ви мали змогу пізнати місцеву фльору і фавну? Як вам це все сподобалося?

— Мене увесь час цікавила ця далека країна — Австралія з її рослинним і тваринним світом і я вже мав нагоду пізнати це все в Сіднеї та Мельборні за що вдячний тим всім хто допоміг мені в цьому. Я пізнав також, як живуть тут люди. Це все мене цікавило і я пізнав загально цю хорошу країну. У мене загально до-сить приємні враження від австралійців. Зичливі люди з якими є легко контактуватись. Мають вони високий рівень життя, який дав би Бог запанував і в Україні, до чого хотів би дожити. Везу в собі найприємніші враження з Австралії, яку бажав би знову колись відвідати. Везу з собою в серці тепло любови до Австралії, та до всіх тих моїх земляків, яких я тут зустрінув.

Ця зустріч з Олександром Диким була цікавою передусім тим, що вона була щирою та позбавленою всілякої красномовности. Він з повною об'єктивністю відповідав на наші питання і не намагався промовчувати поміж позитивними насвітленнями і всього неґативного, на яке коментував: що це все є лише перехідне явище і добрі сторони переможуть. Надзвичайно скромна та висококультурна українська душа, він здобув серед нашої громадськости щиру приязнь симпатії та повне довір'я. Радіємо, що він очолює „Радіо-Україна", яке стоїть непохитно на відданому служінню незалежній Україні та її національним інтересам.

Д-р Святослав Шумський

ПОДІЇ

ДОПОВІДЬ М. МАСЛОВА В НТШ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці влаштовує доповідь Миколи Маслова, завідуючого бюром УКРІНФОРМ при ООН, колишнього кореспондента телебачення і радіо України. Доповідь відбудеться у суботу, 17-го лютого, о год. 5-ій вечора в НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку. Її тема — „Інформаційна бльокада України — вигадки і дійсність".

НА РІЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ Крайової асоціяції губернаторів знайдено на думку керівництва згаданої конференції, компроміс, щодо Медікейд, одної з головних перепон для збалянсування державного бюджету. Пропонований компроміс — це праця губернаторів стейтів країни, членів обидвох партій, котрий справді може бути тим рушієм, що його досі не могли знайти ані Білий Дім, ані республіканський Конґрес. Крім того на тій же самій конференції зроблено великий поступ у вирішенні ще одної перепони збалянсовання державного бюджету — переоновлення програми допомоги потребуючим. У пропозиції губернаторів, кожний стейт отримає одноразову суму граоша від держави на потреби програми Медікейд — фінансування медичного забезпечення для вбогих, але з конкретним державним законом, що забезпечить медичну допомогу кожному потребуючому.

Західні...

(Закінчення зі стор. 1)

ліття будинок почав осідати, але серйозного ремонту відтоді ніхто не робив, окрім косметичних. Тому своє століття він зустрів в аварійному стані. Навіть перекосилися стіни і на них з'явилися великі тріщини.

Група київських фахівців виробила проєкт реконструкції фільгармонії таким чином, щоб не порушити його внутрішнього середовища.

Не зважаючи на економічну кризу, міська влада вирішила подбати про найважливіші культурні заклади та установи. „Омолодження" чекають також Театр Юного Глядача, Театр Драми і Комедії, Палац Культури „Україна", ремонт якого плянується закінчити до Дня Незалежности — 24-го серпня 1996 року.

Річні збори 67-го Відділу УНС

Річні збори 67-го Відділу УНС, Запорожська Січ, відбулися 28-го січня 1996 року в залі церкви свв. Петра і Павла в Ансонії, Конн.

Збори відкрив голова відділу інж. Мирослав Троян та причитав порядок нарад, який принято одноголосно без змін. Опісля збори вшанували однохвилинною мовчанкою двох померлих членів нашого Відділу. В наступній точці нарад голова Контрольної комісії Петро Глива прочитав протокол з попередніх річних зборів, який був принятий із малою завваго.

Дальше слідували звіти поодиноких членів Управи. Секретар — касир Франк Стубан представив стан каси на кінець року. Всі активні члени Відділу вплатили свої вкладки і не було жодних залеглостей. М. Троян написав звідомлення про наш Відділ до щоденника „Свободи", який був поміщений. Він рівнож репрезентував наш Відділ на Річних загальних зборах Окружного Комітету Відділів УНС Ню Гейвену, які відбулись у Народному Домі у Віллімантик, де як голова Контрольної комісії зробив перевірку діловодства Округи та представив звіт. На тих Загальних зборах М. Троян був знову вибраний на голову Контрольної комії.

Минулого року відбулись в Ню Гейвені спеціяльні олімпійські змагання, а спортовці з України перебували під опікою міста Ансонія в червні і липні. Члени нашого Відділу активно співпрацювали з українськими змагунами у різних ділянках олімпійського комітету. Українські змагуни здобули у змаганнях багато золотих, срібних і бронзових медалів.

Річні збори обговорили та прийняли пропозицію можливої злуки 23-го Відділу УНС із нашим Відділом.

Нова Управа відділу була перевибрана у тому самому складі, а саме: голова — Мирослав Троян, заступник голови — Дмитро Кот, секретар-касир — Франк Стубан, його заступник — М. Троян, Контрольна комісія: голова — Петро Глива, заступник голови — Джет Липень.

Під час ділового року члени Управи зорганізували трьох нових членів до нашого Відділу.

Молитвою закінчено збори відділу.

Мирослав Троян

Громада по доляру — дівчинці здоров'я

Громада — це українці міста Гемилтону, Онтаріо, Канада. А дівчинка — це Женя Полюхович, чотирилітня українська дитина з Білорусі, куди залітали вітри Чорнобиля.

Вона народилася з дефективними стегнами й два роки ходження від лікаря до лікаря не допомогло. Аж ось, український лікар, д-р Павло Місюна, довідавшись про трагедію Жені, зорганізував групу лікарів і медичних працівників, які подарували їй день інтенсивної праці і зробили Жені безкоштовно 8-годинну складну операцію.

Суспільна Служба Українців Канади в Гемилтоні, під проводом Тамари Дудки, скликала представників українських організацій міста та з їхньою згодою створила спеціяльний „доброчинний дитячий фонд".Відкрито спеціяльне конто в Об'єднаній Українській Кредитовій Спілці, управитель якої, Лев Фіґоль, очолив створений комітет. В скорому часі зібрано понад 13,000 дол. для покриття коштів перебування дівчинки в лікарні.

Лікарня св. Йосифа виставила українській громаді найнижчу можливу ціну — 7,000 дол., а крім того ще й зорганізувала збірку на цю ціль поміж своїми працівниками.

До справи збірки фондів, крім українських організацій і приватних людей, з ентузіязмом включилися також і люди інших національностей, які часто читають звідомлення про справу Жені на перших сторінках місцевої газети.

— Це просто чудо, — каже тітка дівчинки, Галина Яромич, яка із своїм братом Павлом Полюховичем не відступають від ліжечка Жені. Ми чули, що десь буває таке, що цілком незнайомі люди допомагають вилікувати когось із родини, але ніколи й не мріяли, щоб таке могло статися саме нам!

Та й справді, в цій справі є чимало незвичайного. От, хоч би той ентузіязм, з яким всі взялися за цю добру справу, посвята лікарів і лікарняного персоналу, вислід збірки, який перевищив всі сподівання, бажання лікарів і людей доброї волі продовжувати цю акцію в наступних роках, щоб дати якійсь нещасній дитині можливість провадити нормальне і щасливе життя.

Воно й не дивно, бож вся ця доброзичлива метуш-ня відбувалася в час підвищеного рівня людської добродушности, в час свята св. Миколая, латинських і українських Різдвяних свят, а лікарі починали операцію молитвою.

Осередок Суспільної Служби Українців Канади в Гемилтоні висловлює свою щиру подяку д-рові П. Місюні та іншим лікарям і медичному персоналові, який брав участь в операції, лікарні св. Йосифа, Л. Фіґолеві, українським організаціям і всім жертводавцям. Хай Господь поблагословить їх усіх і дасть їм можливість завжди подавати допомогу іншим, а самому ніколи не потребувати її.

Дарія Бродгед

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 25-го ЛЮТОГО, 1996 р.

Сиракюзи, Н.Й. Річні загальні збори 39-го Відділу УНСоюзу відбудуться о год. 2-ій по пол. в приміщенні Українського Народного Дому, 1317 West Fayette St., Syracuse, N.Y. 13204. На порядку денному: звіти Управи, вибір нової Управи на 1996 р. Якщо на визначений час не явиться приписана статутом кількість членів, збори відбудуться на півгодини пізніше. Проситься членів про численну участь. Диякон Доктор Мирон Ткач — голова, Анна Перун — секретар.